

Șveț V, asist.univ., doctorand, catedra de oncologie, USMF „N.Testemițanu”

METODELE DE DIAGNOSTIC ȘI CONFIRMARE A DIAGNOSTICULUI ONCOLOGIC LA LUCRĂTORII MEDICALI DIN REPUBLICA MOLDOVA ÎN PERIOADA ANILOR (2000-2016)

Methods of diagnosis and confirmation of oncological diagnosis of medical workers in the Republic of Moldova during the years (2000-2016)

Summary: The research refers to a special group, to medical workers, doctors and nurses who were diagnosed and confirmed with cancer during the years 2000-2016. It analyzes the diagnostic methods applied in different medical institutions - clinical-imagistic, endoscopic, tumor markers, MRI, TC, cytological and direct histological confirmation with the review in the Oncological Institute and their monitoring in National Cancer Registry. In total, 2034 medical workers were confirmed and confirmed with cancer, which were cytologically confirmed - 45.5% and morphologically 78.8%.

Key words: medical workers, clinical-imaging investigations, cancer, cytological and morphological confirmation, monitoring.

Cancerul rămâne și la începutul mileniului III, maladie care afectează cca 20 mln oameni, îmbolnăvindu-se într-un an 10 mln și care decedează din cauza cancerului 7 mln. Cancerul ocupă locul 10-11 în structura morbidității generale a populației pe glob și locul 2 în structura mortalității generale. Dat fiind, neconfirmarea diagnosticului de deces, mortalitatea la domiciliu, lipsa analizelor morfologice ale bolnavilor ce au suferit de maladia oncologică, unii experți afirmă, că cancerul ar fi pe primul loc ca cauză de deces în lume.

Cancerul afectează populațiile tuturor țărilor cu un anumit indice de morbiditate sunt afectați oameni de diferite naționalități, profesii, îndeletniciri, etc. supuși diferitor factori de risc.

Au fost efectuate studii în privința morbidității și mortalității diferitor profesii, dar mai puține referitor la medici de diferite specialități, lucrători medicali la general.

Ne-am propus să studiem examinarea lucrătorilor medicaku din Republica Moldova în perioada anilor 2000-2016 în baza datelor statistice oncologice și naționale, corelindu-le cu datele specialiștilor oncologi. Au fost studiate examenle clinice și paraclinice în diferite instituții medicale, a unor investigații paraclinice imagistice, citologice, morfologice, dar evident cu revizuirea lor la Institutul Oncologic, confirmarea diagnosticului la Institutul Oncologic și monitorizarea bolnavilor de cancer- lucrători medicali în Cancer Registrul Național. În perioada anilor 2000-2016 au fost diagnosticate și confirmați cu Cancer a diferitor organe și țesuturi epiteliale 2034 bolnavi- lucrători medicali. În mediu au fost luați la evidență, după confirmare în fiecare an de la 112 pînă la 132 pacienți (tabelul 1).

Tabelul 1.

Confirmarea diagnozei al cancerului la lucrătorii medicali din Republica Moldova anii (2000 -2016)

Anii	Total	Diagnoza confirmată															
		Morfologic		Citologic		Marcheri tumorali		Radiologic		RMN		TC		Endoscopic		Prin consiliu	
		c.a	%	c.a	%	c.a	%	c.a	%	c.a	%	c.a	%	c.a	%	c.a	%
2000	118	83	70,3	28	23,7			3	2,6					4	3,4		
2001	115	80	69,6	27	23,5			2	1,7					6	5,2		
2002	112	75	67,0	28	25,0			1	0,9					8	7,1		
2003	114	79	69,2	26	22,8			5	4,5					4	3,5		
2004	114	80	70,2	19	16,7			7	6,1					6	5,3	2	1,7
2005	110	77	70,0	16	14,5			6	5,4					8	7,4	3	2,7
2006	115	82	71,3	17	14,8	1	0,9	5	4,3			2	1,7	7	6,1	1	0,9
2007	119	84	70,6	16	13,5	1	0,8	3	2,5			6	5,0	5	4,2	4	3,4
2008	114	85	74,6	10	8,8			3	2,6			7	6,1	5	4,4	4	3,5
2009	121	92	76,0	11	9,1			4	3,3			6	5,0	5	4,1	3	2,5
2010	119	94	80,0	6	5,0	2	1,7	3	2,5	2	1,7	5	4,2	4	3,4	3	2,5
2011	123	101	82,1	10	8,1			1	0,8	2	1,6	4	3,5	3	2,4	2	1,6
2012	124	107	86,4	5	4,0	1	0,8	1	0,8	3	2,4	3	2,4	2	1,6	2	1,6
2013	126	113	89,7	5	4,0					3	2,4	3	2,3	1	0,8	1	0,8
2014	127	120	94,5	4	3,1			1	0,8					2	1,6		
2015	132	126	95,4	3	2,2					1	0,8			1	0,8	1	0,8
2016	131	126	96,2	4	3,0							1	0,8				
2000-2016	2034	1604	78,8	824	40,5	5	0,24	43	2,1	1	0,54	36	1,76	51	2,5	26	1,27

Pe parcursul anilor lucrătorii medicali cu cancer au fost investigați radiologic anual de la 0,8% la 6,1%, RMN - 0,8% la 2,4, TC- 1,7 la 6,1%, examene endoscopice - 0,8% la 7,4%. La 0,8% - 1,7% s-a efectuat cercetările markerilor tumorali - 0,8 la 1,7%. Examenele citologice anuale au avut o descreștere de la 23,7% în 2000 la 3% în 2016. Analizele morfologice anuale au fost determinate de la 70,3% în 2000 la 96,2 în 2016. E necesar de subliniat ca în 28 cazuri 1,37% cazuri s-a efectuat imunohistochimia, pentru identificarea tratamentului individualizat.

Au fost cazuri speciale 1-2 anual, în care diagnosticul a fost stabilit prin Consilium a 3 specialiști : oncolog - chirurg, oncolog-chimioterapeut, oncolog-radioterapeut și Managerul Serviciului oncologic.

Analiza integrală a procesului de diagnosticare a bolnavilor cu Cancer, lucrătorii medicali, a utilizării diverselor metode de diagnostic care este prezentată în tabelul 1. După cum se observă, în perioada anilor 2000-2016 au fost diagnosticați cu Cancer 2034 lucrători medicali. La 1604 (78,8%) diagnosticul a fost confirmat morfologic, citologic în diferite instituții medicale la 824 pacienți (40,5%), markeri tumorali la 5 bolnavi (0,24%), examen radiologic la 43 (2,1%), RMN la 11 pacienți (0,54%), TC 36 pacienți (1,76%), examene endoscopice cu biopsie la 51 bolnavi (2,5%), iar la 26 pacienți (1,27%) diagnosticul a fost confirmat în Consilium specializat oncologic.

Concluzii:

1. În perioada anilor 2000-2016 numărul bolnavilor din rîndul lucrătorilor medicali a crescut de la 118 în 2000 la 131 în 2016.
2. A crescut în perioada de referință rata examenelor morfologice de la 70,3% la 96,2%, ce denotă asigurarea confirmării morfologice a proceselor tumorale caracteristice lucrătorilor medicali.
3. Se determină că examenele citologice în perioada anilor 2000-2016 au scăzut de la 23,7% la 3%, ce denotă infunționalitatea Laboratoarelor citologice interraională.
4. Rămîne la o cotă minimală accesibilitatea bolnavilor (a lucrătorilor medicali) la investigații radioimagistice inclusiv TC și RMN, a markerilor tumorali.

Bibliografie:

1. Anurile statistice ale Republicii Moldova 2000-2016.
2. www.cancerworld.org
3. Biomarker-driven approach în cancer therapy by R.D. Bairid and Coldos, United Kingdon, medicografia, ol.37, nr.3, 2015, p287.
4. Șveț Veronica, Mereuță Ion "Incidența prin tumori maligne a personalului medical în Republica Moldova . Factori de risc. (2000-2016)" În: Revista științifico-practică INFO-MED 31, partea 1. Chișinău, 2018, p.54. ISSN 1810-3936